
РЕЧ ГЛАВНОГ И ОДГОВОРНОГ УРЕДНИКА

Проблеми проучавања религијског питања у политичким наукама

Основни проблем у проучавању религије као политичког феномена смо већ истицали, али постоје неке ствари које треба детаљније објаснити да би се схватила готово невероватна празнина која постоји и даље када је религија у питању. Када сам почео да проучавам овај феномен суочио сам се огромним недостатком у политикологији. Схватио сам да ова појава не може да остане на маргинама политичких наука, већ да мора да има централно место, јер религија игра централну улогу у политичким збивањима. Бавећи се тиме није ми падало на памет да помислим како велика западна наука није на то питање давно одговорила. Тако сам индивидуално, на примеру онога што се дешавало у бившој Југославији, радио на креирању једне дисциплине која би се бавила ускључиво религијом као политичким феноменом. Као резултат тога настала је политикологија религије, која је ушла у наставни план и програм београдског факултета политичких наука школске 1993-94. године.

Када је та наука већ заживела у настави одлучио сам да погледам како стоје ствари на институцијама у иностранству ради компаративног приступа. Из специфичног разлога јер на енглеском постоји израз "Political Science – Political Scientist", а не постоји политикологија нити политиколог, окренуо сам се француском где ти изрази постоје. Када сам на Гуглу уписао на француском "Politologie des religions" био сам изненађен да је тамо постојала само једна реченица – да је у Aix-en-Provence 1992. године створен центар по имену "L'Observatoire du religieux". Поред тога била је реченица да се тај центар истакао у социологији и политикологији религије. И ништа више. Пожелео сам да видим где се тај центар истакао у политикологији религије и дела о њој написана од стране његових истраживача. Идући тим трагом тражио сам у француским библиотекама нешто што би у свом наслову имало тај назив. Најпре у библиотеци чувеног SciencePo из Париза, затим у осталим француским библиотекама и у свим франкофонским библиотекама у свету. На моје изненађење нисам нашао буквално ништа. Ниједну научну монографију, ниједан чланак у научним часописима, нити наслов у штампи који би у себи садржао појам "politologie des religions". Тек када сам се сасвим уверио у ту чињеницу послао сам текст "Political Science and Religion" познатој француској ревији *Revue française de science politique*. Текст је имао за циљ да попуни ту празнину и да покаже да политикологија религије има своје место у свету политичких наука. И да није само појава која се узгред помиње у склопу других наука. Уз текст сам послао врло љубазно колегијално писмо. Све то се дешавало сада већ давне 2005 године.

Релативно брзо сам добио одговор класичном поштом потписан од тадашњег главног и одговорног уредника. На моју љубазну понуду да процене

да ли им текст одговара или не, са пуним правом да га одбаце ако се не уклапа у стандарде њиховог часописа, добио сам увредљив одговор. Уредник ме је обавестио да куцам на отворена врата и да је тај проблем давно решен, да је наука политикологија религије давно дефинисан, итд. После тога сам му одговорио, опет веома љубазно, да им се никад не бих обратио са понудом да нисам претходно прегледао све француске библиотеке и да нисам нашао ниједан наслов у ком би се појам политикологија религије помињао. Уз то сам га као старијег и искуснијег колегу замолио да ме упути на наслове у којима су се француски политиколози бавили дефинисањем политикологије религије и теоријски решили проблеме који се ње тичу. Нормално да ми није одговорио.

Престао сам да обраћам пажњу на *Revue française de science politique* и наставио са развојем политикологије религије. Али сам повремено одлазио на сајт библиотеке *SciencesPo* да видим има ли каквих промена. И опет годинама ништа. Чак ни појам или кључна реч: *Politologie des religions*. У међувремену је часопис излазио и улазио у свет науке са три наслова: *Politics and Religion Journal*, на француском *Politologie des Religions*, и на српском Политикологија религије. На крају сам савим престао да одлазим на сајт библиотеке *SciencesPo*.

После више година сасвим сам случајно отишао на тај сајт и на моје изненађење наупит „*Politologie des religions*“ видео да су унели тај појам, односно кључну реч, у каталог библиотеке и да имају само један резултат – а то је био овај часопис који сада читате. Нигде друге тај појам у париским библиотекама није постојао. Од тад сам почео да редовно пратим сајт библиотеке *SciencePo* и сајт Националне библиотеке Француске. Са временом на сајту библиотеке *SciencePo* повећавао се број наслова под појмом „*Politologie des religions*“. Какво је данас стање, дакле 17 година после писма које ми је уредник упутио? Док ово пишем одлазим на сајт библиотеке *SciencePo* и уписујем појам „*Politologie des religions*“. И шта добијам? Добијам 74 наслова, од којих само 35 у себи садрже појам „*Politologie des religions*“. А остали тај појам немају. И сви наслови који садрже овај појам написани су у часопису који читате! Када сада одем на сајт француске народне библиотеке и упишем „*Politologie des religions*“ појављује се тај појам. Огроман напредак и француска национална библиотека га прихвата. Под њим се налази 5 наслова, али ниједан не садржи у себи „*Politologie des religions*“. Иста је ситуација у свету. Кад одете на сајт највеће светске библиотеке – Конгресне библиотеке у Вашингтону и упишете француски појам „*Politologie des religions*“ једини резултат који добијете је овај часопис, исто је и у каталогу чувеног Колумбија универзитета.

проф. др Мирољуб Јевтић¹

---

¹ Оснивач и главни и одговорни уреник часописа. Проф. др Мирољуб Јевтић тренутно обавља дужност амбасадора Републике Србије у Демократској Републици Конго. Контакт имејл: jevticmiroljub@yahoo.com